

Seminarier

FREDAG

14.00–14.45 Fr10.5

Vid livets slut

Hur förbereder man sig för döden? I Carl-Henning Wijkmarks Augustprisbelönade bok *Stundande natten* får vi möta fyra män i terminalvården som brottas med tanken på livets slut. En av dem är Hasse som förbereder sig för att inte längre finnas. Han läser om döden, tänker sig in i den och kämpar in i det längsta för sin värdighet som människa. Boken har beskrivits som "Ett egendomligt uppmuntrande drama om konsten att dö." Hur förhåller vi oss till kroppens lidande och förfall och finns det försonande sätt att nalkas sitt eget slut? Ett samtal mellan författaren Carl-Henning Wijkmark, förre ärkebiskopen KG Hammar och deckarförfattaren och etikrådgivaren Anna Jansson.

Moderator: Lisbeth Gustafsson, kultursekreterare i Svenska kyrkan.

Norstedts och Svenska kyrkan

13.00–13.45 Fr13.2

Revolutionär i ord och handling

Ernesto Cardenal, född 1925, är en av Nicaraguas främsta poeter. Han tog aktiv del i sandinisternas revolution 1979 och utnämndes till landets kulturminister, en post som han hade till 1987. I mitten av 1990-talet bröt han med sandinisterna men är idag fortfarande aktiv i såväl landets politik som kulturliv. Det revolutionära engagemanget fanns redan i unga år hos Ernesto Cardenal som i sina tidiga dikter fördömde den våldsamma regimen i Nicaragua och USA:s imperialistiska inflytande i Centralamerika. En annan sida av Cardenal är hans religiösa tro. 1965 vigdes han till präst och grundade en kristen gemenskap. Hans befrielseologi uppskattades dock inte av den katolska kyrkan. Påven Johannes Paulus II gav Cardenal en tillsägelse vid ett besök i Nicaragua 1983. Cardenal, som bl a har jämförts med den amerikanske poeten Ezra Pound, lånar inte sällan bibliska motiv till sina dikter, t ex i samlingen *Salmos* (1967), som till form och innehåll liknar gammaltestamentliga psalmer. Ernesto Cardenal möter Svenska kyrkans tidigare ärkebiskop KG Hammar i ett samtal om trons innersida och om tro och politik. Seminariet tolkas delvis av Peter Andersson från spanska till engelska.

Samtalsledare: Eva Zetterberg, Sveriges ambassadör i Nicaragua.

Svenska kyrkan

Språk: engelska, och spanska som översätts till engelska

14.00–14.45 Fr14.3

Att få en tro i vuxen ålder

De flesta vet vad barnatro är. Men hur är det att få en tro i vuxen ålder? Författaren Göran Greider, programledaren Göran Skytte, journalisten Elisabeth Sandlund och poeten Maria Küchen – alla har de under senare år fått en tro på Gud. Hur gick det till? Hur har tron förändrat livsinriktningen? Har livet blivit lättare eller svårare? Vi möter dem i ett öppen hjärtigt samtal om livet och tron under ledning av Elisabeth Sandlund, chefredaktör på tidningen Dagen.

Libris och Svenska kyrkan

16.00–16.45 Fr16.6

Kroppen, själen och den mänskliga hjärnan

Hur ser den traditionella sjukvården till kroppens helhet? Räknas själen in eller är den bara ett osynligt bihang som varken kirurgknivar eller piller rör på? Den framstående hjärnforskaren António Damasio anser att känsla, förnuft, kropp och själ hänger samman med den mänskliga hjärnan, vilket filosofen Descartes försökte skilja på en gång i tiden. Vem av dem har egentligen rätt? Kan kulturen fungera som ett komplement till den allmänna sjukvården eller till om förebygga ohälsa – eller är det bara en flummig teori? Vad säger samhället, sjukvården och kyrkan? Medverkande: Anders Wejryd, ärkebiskop, Michael Nilsson, hjärnforskare, och ekdr Emma Stenström, gästprofessor vid Konstfack i Stockholm.
Moderator: Gunnar Bjursell, professor i cell- och molekylärbiologi.

Kultur och Hälsa/Göteborgs universitet, Svenska kyrkan, VR, UR och NE

LÖRDAG

10.00–10.45 Lö10.4

Varför tiger Gud?

Tro och tvivel i Moder Teresas liv

Moder Teresa fick Guds kallelse att verka bland de fattigaste och mest utsatta människorna i världen. Hon blev en förebild – 1979 fick hon Nobels fredspris – och fick stor framgång med sitt arbete för Calcuttas barn. Men i breven till sina biktfäder avslöjar hon en helt annan sida av sig själv: "Varför är det så mycket smärta och mörker i min själ?" "Jag ler för att dölja min inre tortyr." I boken Moder Teresa: Kom var mitt ljus får eftervärlden veta att Gud tystnade i samma stund som hon började sitt barmhärtighetsarbete i Calcutta 1948. Författaren Ylva Eggehorn och Erwin Bischofberger, jesuitpräst och professor emeritus i medicinsk etik, samtalar om trons natt i Moder Teresas andliga liv. Moderator: Lisbeth Gustafsson, journalist och kultursekreterare i Svenska kyrkan.

Libris och Svenska kyrkan

11.00–11.45 Lö11.6

Kvinnor som ledare i manliga domäner

I år är det 50 år sedan kvinnor fick tillgång till prästämbetet i Svenska kyrkan. Under jubel och protester öppnades en av de sista exklusivt manliga bastionerna på den svenska arbetsmarknaden. Hur har kvinnors situation i det offentliga rummet förändrats sedan dess? Vad har det inneburit att Sverige blivit ett mångkulturellt samhälle? Ett samtal om ledarskap och kön mellan Margita Björklund, tidigare kommunalråd i Göteborg, domprost Karin Burstrand och psykolog Leili Falsafi. Samtalsledare: Ann-Louise Eriksson, Svenska kyrkan.

Svenska kyrkan, Verbum och Magasinet Existera

12.00–12.45 Lö12.6

Det svarta och det ljuva livet

Plura Jonsson och Eldkvarn har gått rakt in i människors hjärtan med sina utlämnande texter om livets bräcklighet och kärlekens höjder. De har influerat en mängd musiker, som "tackade" med en hyllningsplatta när Plura fyllde 50 år. Sveriges äldsta rockband har kort sagt fans överallt. Ändå frågar sig Plura: Vem är jag och vart tog livet vägen? Nu debuterar han som författare med boken Resa genom ensamheten, om livet bakom kulisserna. I år kommer också ett urval av Eldkvarns texter i boken Den stora landsvägen. Om det svarta och det ljuva samtalar musikern och författaren Plura Jonsson och sångerskan och låtskrivaren Ebba Forsberg. Samtalet leds av Carin Hjulström, journalist.

Norstedts, Svenska kyrkan och Magasinet Existera

14.00–14.45 LÖ14.6

Människovärde och tro i det nya Europa

Hur ska den europeiska gemenskapen hantera religion? I Europa har religion länge betraktats som en privatsak. Men en allt mer tydlig tendens är att religion börjar göra sig gällande i offentligheten. Religiösa karikatyrer är hett politiskt stoff, religiösa samfund kritiserar staten för dess flyktingpolitik och diskussioner pågår också huruvida Gud ska finnas med i EU:s grundlag. När är religion ett hot och när är den en möjlighet i ett demokratiskt samhälle? Ett samtal mellan Werner Jeanrond, professor i teologi i Skottland, Cecilia Malmström, EU-minister och Erika Bjerström, utrikesreporter SVT. Samtalsledare: Dag Tuvelius, chefredaktör Kyrkans tidning.

Svenska kyrkan och Kyrkans Tidning

SÖNDAG

11.00–12.00 SÖ11.9

Ensamhetens poesi

Litterär gudstjänst

Är människan ytterst sett ensam i tillvaron? Och i så fall, hur gör hon för att leva med den insikten? Kan skrivandet vara en väg till gemenskap? Göran Greider skildrar i sin diktning den lilla människans politiska och existentiella utsatthet. I biografen om Dan Andersson, *Det förgångna* är som en dröm och det närvarande förstår jag inte, ger Greider en delvis ny bild av nationalskalden. Trilogin om Nancy gjorde Elsie Johansson till en av Sveriges mest lästa författare. I sin senaste roman *Sin ensamma kropp* gestaltar hon en kvinna som sent i livet bestämmer sig för att börja om och upptäcka nytt. Jenny Tunedal har värvat det poetiska språkets betydelse bl a som kritiker och redaktör för tidskriften *Lyrikvännen*. Hennes senaste diktsamling *Kapitel ett kretsar kring döden, hemmet och kärleken*. Lena Måndotter sjunger sånger av poeten och sångaren Leonard Cohen. Gudstjänsten leds av prästen Birgitta Westlin och produceras tillsammans med Sveriges Radio P1.

Albert Bonniers Förlag, Svenska kyrkan, Kyrkans Tidning och Wahlström & Widstrand